

ЗДОБУТКИ СПОРТСМЕНІВ РІВНЕНЩИНИ НА ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ

Національний університет водного господарства
та природокористування, ННІОЗ, м. Рівне

Анотація. У публікації розкриваються здобутки спортсменів Рівненської області на зимових Олімпійських іграх. Приведені дані участі атлетів Рівненщини у складі Національної команди України на Олімпійських іграх та їх досягнення. Учасники Олімпіад є вихованцями дитячо-юнацької спортивної школи №1 Рівненської міської ради і виступали у виді спорту «фрістайл», дисципліна – лижна акробатика. Доведено, що Рівненська школа фрістайлу виховала для України не одне покоління видатних спортсменів, які продовжують демонструвати високі результати на міжнародній арені.

Annotation. The publication reveals the achievements of athletes from the Rivne region in the Winter Olympic Games. The data on the participation of athletes from the Rivne region in the National Team of Ukraine at the Olympic Games and their achievements are presented. The participants of the Olympics are students of the Children's and Youth Sports School No. 1 of the Rivne City Council and performed in the sport of "freestyle", the discipline is ski acrobatics. It is proven that the Rivne Freestyle School has raised more than one generation of strong athletes for Ukraine, who continue to demonstrate high results in the international arena.

Ключові слова: Олімпійські ігри, Рівненщина, спортсмени, фрістайл.

Keywords: Olympic Games, Rivne region, athletes, freestyle.

Актуальність теми дослідження. На даний час дуже мало наукових праць щодо здобутків Рівненських спортсменів на Олімпійських іграх. На сучасному етапі спорт в Рівненській області перестав бути лише практичною діяльністю і потребує дослідження питань удосконалення його історії та теорії. Існуючі інтернет-розробки свідчать, що база для розвитку теорії і історії олімпійського руху на Рівненщині вже існує [5].

Враховуючи результати оглядового аналізу спеціальної літератури та ознайомлення з інтернет-джерелами на офіційних сайтах Рівненського обласного відділення НОК України (<http://noc.rv.ua/>), Обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» Рівненської обласної ради

(<https://sportforall.rv.ua/>), сайтах регіонального центру фізичної культури і спорту інвалідів Рівненської обласної ради «Інваспорт» та ін. вважаємо, що інформація про учасників Олімпійських ігор – представників регіонів України, зокрема Рівненщини, залишається актуальною і мало дослідженою.

Пройшовши складні відбори, честь України та рідного міста на зимових Олімпійських іграх захищали: *Бутенко (Козаченко) Тетяна* – учасниця Олімпійських ігор в Нагано (1998), Солт-Лейк-Сіті (2002), Турині (2006); *Полюк Ольга* – член збірної України на зимових Олімпійських іграх у Ванкувері (2010), Сочі (2014), Пхьончхані (2018), Пекіні (2022); *Новосад Анастасія* – учасниця Олімпійських ігор в Сочі (2014), Пекіні (2022). *Юнчик Олена* та *Стецько Юрій* – члени збірної України на зимових Олімпійських іграх у Нагано (1998); *Котовський Дмитро* змагався у Пекіні (2022). Об'єднує усіх спортсменів те, що вони є вихованцями дитячо-юнацької спортивної школи № 1 Рівненської міської ради (тренери Галина Петрівна Досова, Юрій Вікторович Досов, Тетяна Валеріївна Бутенко) та виступали у виді спорту «фрістайл», дисципліна – лижна акробатика.

Мета дослідження: розкрити здобутки спортсменів Рівненської області на зимових Олімпійських іграх.

Методи дослідження: Для досягнення окресленої мети застосовувались наступні методи дослідження: аналітичні (вивчення та аналіз нормативно-правової, науково-методичної літератури з даного питання, Інтернет-ресурсів), синтетичні (порівняння, систематизація, узагальнення матеріалів).

Результати досліджень. Вперше спортсмени Рівненської області в складі самостійної Української національної команди взяли участь в зимових Олімпійських іграх у 1998 році. Відтоді наші спортсмени є членами Національної збірної України на всіх зимових Олімпійських іграх [4; 5] (табл.1).

На Олімпіаду до Нагано вирушило одразу троє рівненських фрістайлістів: Олена Юнчик, Юрій Стецько і Тетяна Козаченко [5]. Тетяна виступила найкраще, посівши четверте місце. Не останню роль у рішенні суддів, які зрештою віддали бронзову медаль швейцарці Колектт Бранд, зіграв юний вік Тетяни. Швейцарка була майже вдвічі старшою від сімнадцятирічної рівнянки.

Таблиця 1.

**Спортсмени Рівненщини – учасники
зимових Олімпійських ігор (1998–2022) [4 ; 5]**

Рік	Ігри, місто, країна	Представник Рівненщини – учасник ОІ	Вид спорту, дисципліна, місце
1998	XVIII Зимові Олімпійські ігри, Нагано, Японія	Бутенко (Козаченко) ¹ Тетяна Валеріївна, МСУМК ² Стецько Юрій Ярославович, МСУ ³ Юнчик Олена Михайлівна, МСУ	Фрістайл, акробатика – 4 Фрістайл, акробатика – 19 Фрістайл, акробатика – 10
2002	XIX Зимові Олімпійські ігри, Солт-Лейк-Сіті, США	Бутенко (Козаченко) Тетяна Валеріївна, МСУМК	Фрістайл, акробатика – 15
2006	XX Зимові Олімпійські ігри, Турин, Італія	Бутенко (Козаченко) Тетяна Валеріївна, МСУМК	Фрістайл, акробатика – 18
2010	XXI Зимові Олімпійські ігри, Ванкувер, Канада	Полюк Ольга Юріївна, МСУМК	Фрістайл, акробатика – 20
2014	XXII Зимові Олімпійські Ігри, Сочі, Росія	Новосад Анастасія Юріївна, МСУ Полюк Ольга Юріївна, МСУМК	Фрістайл, акробатика – 16 Фрістайл, акробатика – 15
2018	XXIII Зимові Олімпійські ігри, Пхьончхан, Південна Корея	Полюк Ольга Юріївна, МСУМК	Фрістайл, акробатика – 16
2022	XXIV Зимові Олімпійські ігри, Пекін, КНР	Полюк Ольга Юріївна, МСУМК Новосад Анастасія Юріївна, МСУ Котовський Дмитро Володимирович, МСУМК	Фрістайл, акробатика – 22 Фрістайл, акробатика – DNS Фрістайл, акробатика – 15

¹ <http://noc.rv.ua/tetyana-kozachenko-uchasnytsya-troh-olimpijskyh-igor/>

² Майстер спорту України міжнародного класу

³ Майстер спорту України

За чотири роки у Солт Лейк Сіті від Тетяни усі чекали медаль. Але її рівнянка так і не завоювала. Завадила травма.

Невтішним став і результат виступу на Олімпіаді в Турині – вісімнадцяте місце. Одразу потому Тетяна Козаченко пішла з великого спорту [5].

Інша учасниця XVIII Зимових Олімпійських ігор – Олена Юнчик народилася в Рівному 1982 року. Займалась в ДЮСШ № 1 міста Рівного. На юніорському Чемпіонаті світу в 1997 році Олена виборола «срібло». Брала участь у зимових Олімпійських іграх 1998 року в фрістайлі серед жінок [5]. Зазнала травми та покинула великий спорт.

У 2010 році на зимових Олімпійських іграх у Ванкувері Ольга Полюк (тренери: Ю.В. Досов, Г.П. Досова) виконувала надскладні стрибки. Але, на жаль, не все вдалося й Ольга посіла 20 місце. Повернувшись з Ванкувера до України, вона доводить свою першість на етапі Кубку Європи та вкотре стає Чемпіонкою України. У 2011 році Ольга переведена до Рівненської обласної школи вищої спортивної майстерності. Успішно тренується і виступає на етапах Кубку Світу. А у 2014 році знову бере участь у зимових Олімпійських іграх в Сочі, де показує 15-й результат. Полюк є першим номером збірної команди України з фрістайлу, успішно тренується і не полишає своєї мрії здобути олімпійську нагороду [3].

Зокрема, першим Олімпійським чемпіоном з фрістайлу у складі збірної України в 2018 році у Пхьончхані став фрістайліст (лижна акробатика), заслужений майстер спорту України, представник Миколаївської області Олександр Абраменко (тренери: Е.Н. Аблаєв, М.В. Нескоромний). На іграх у Пекіні здобув срібну медаль. Олександр став першим українським олімпійцем, який здобував медалі на двох зимових Олімпійських іграх [4].

Рівненські спортсмени – «кістяк» збірної України з фрістайлу на XXIV зимових Олімпійських іграх-2022 в Пекіні – Дмитро Котовський, Ольга Полюк та Анастасія Новосад [8].

Рівняни Анастасія Новосад та Дмитро Котовський (тренерка: Т.В. Бутенко), здобувши нагороди на етапах Кубка світу з акробатичного фрістайлу, отримали ліцензії на участь у зимових Олімпійських іграх у Пекіні [3]. Кандидатом на поїздку до Пекіну був також рівнянин Орест Коваленко. Орест поставив «бронзову» крапку у виступах збірної України на III зимових Юнацьких Олімпійських іграх у швейцарській Лозанні. У фінальних змаганнях у дисципліні «біг-ейр» наш юний земляк замкнув трійку лідерів з результатом 179.50 [1; 2].

Окрім Анастасії Новосад та Дмитра Котовського, на пекінській Олімпіаді змагалася ще одна вихованця рівненської школи фрістайлу – Ольга Полюк. Це її третя Олімпіада. На жаль, Анастасія Новосад не взяла участь в особистих змаганнях через позитивний тест на коронавірус. Крім Анастасії, позитивний тест у Олександра Окіпнюка та Дмитра Котовського не дозволив збірної України виступити у змішаних командних змаганнях.

Рівненська школа фрістайлу виховала для України не одне покоління спортсменів, які продовжують демонструвати високі результати на міжнародній арені. Заслужена тренерка України, представниця Федерації лижного спорту України Галина

Петрівна Досова відмічає, що *«Рівненська база – основна в Україні. У нас вибудована хороша піраміда з тренувань, дуже кваліфіковані тренери в ДЮСШ»* [8]. У підтвердженні слів відомої тренерки, засвідчимо, що в основний склад збірної команди України з фрістайлу на 2025/26 рік входять 11 спортсменів – представників рівненської школи [6; 7]:

1. Бондарчук Роман, КМСУ¹, акробатика (тренери: Л.А. Нос, Р.В. Чекунов, Е.Н. Аблаєв).

2. Гаврюк Ян, МСУ, акробатика (тренери: Л.А. Нос, М.В. Нескоромний, Е.Н. Аблаєв).

3. Железнюк Владислав, МСУ, слоупстайл/біг-ейр (тренери: Г.П. Досова, Ю.В. Досов).

4. Коваленко Орест, МСУМК, слоупстайл/біг-ейр (тренери: Г.П. Досова, Ю.В. Досов).

5. Котовський Дмитро, ЗМСУ², акробатика (тренери: Л.А. Нос, М.В. Нескоромний, Е.Н. Аблаєв).

6. Кузнецов Максим, МСУМК, акробатика (тренери: Л.А. Нос, Е.Н. Аблаєв, О.В. Абраменко).

7. Кушнір Володимир, МСУМК, акробатика (тренери: Л.А. Нос, Е.Н. Аблаєв, Р.В. Чекунов).

8. Максимчук Захар, МСУ, акробатика (тренери: Л.А. Нос, Р.В. Чекунов, М.В. Нескоромний).

9. Мамедов Тимур, МСУ, слоупстайл/біг-ейр (тренери: О.В. Ткачук, І.В. Хоменко).

10. Синюк Іван, КМСУ, слоупстайл/біг-ейр (тренери: Г.П. Досова, І.В. Хоменко).

11. Степанюк Данило, МСУ, слоупстайл/біг-ейр (тренери: Г.П. Досова, Ю.В. Досов).

Висновки.

В роботі представлено спортсменів Рівненщини – учасників Олімпійських ігор. Доведено, що Рівненська школа фрістайлу виховала для України не одне покоління спортсменів, які продовжують демонструвати високі результати на міжнародній арені.

Інформація про відомих спортсменів та тренерів, як складова теоретичної підготовки, може бути використана в освітньому процесі здобувачів вищої освіти.

¹ КМСУ – Кандидат у майстри спорту України

² ЗМСУ – Заслужений майстер спорту України

Список літератури.

1. Кузнєцова О. Т., Пасевич А. М., Дворак В. В. Виступ спортсменів Рівненщини в Юнацьких Олімпійських Іграх // *Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації*: Матер. III Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 13 березня, 2025 р. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2025. С. 127–132.
2. Кузнєцова О., Мурін В. Юні Олімпійці Рівненщини // *Історія фізичної культури і спорту народів Європи*: Матер. VIII Міжнародного наукового конгресу істориків фізичної культури, 25 вересня 2025 р. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки. 2025.
3. Міністерство молоді та спорту України. Офіційний вебпортал. Національні збірні команди. Зимові олімпійські види спорту. URL: <https://mms.gov.ua/sport/nacionalni-zbirni-komandi>
4. Національний Олімпійський комітет України. Олімпійські ігри. URL: <https://noc-ukr.org/olympic/games/>
5. Наші Олімпійці. Рівненське обласне відділення НОК України. URL: <http://noc.rv.ua/olympicans/>
URL: <http://noc.rv.ua/wpcontent/uploads/2012/08/%D0%91%D1%83%D0%BA%D0%BB%D0%B5%D1%82-1996-2021-2.jpg>.
6. Про затвердження складу національних збірних команд України із зимових олімпійських видів спорту на 2025/26 рік. Наказ Міністерства молоді та спорту України від 25 квітня 2025 р. № 2536 URL: <https://mms.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-skladu-natsionalnykh-zbirnykh-komand-ukrainy-iz-zymovykh-olimpiiskykh-vydiv-sportu-na-202526-rik>
7. Про внесення змін до складу національної збірної команди України на 2025/26 рік з фрістайлу. Наказ Міністерства молоді та спорту України від 06 серпня 2025 р. № 5034.
8. Радіо Трек: НОВИНИ. URL: https://radiotrek.rv.ua/news/rivnenski-sportsmeni---kistyak-zbirnoyi-ukrayini-z-fristaylu---yidut-upekin_282317.html